

Groen in de stad slimmer aanleggen

Project: Duurzaam en betaalbaar openbaar groen

WAGENINGEN UR
For quality of life

Samenvatting

Groen in de stad levert een belangrijke bijdrage aan economie en samenleving, terwijl het tegelijk bijdraagt aan een duurzame samenleving. Om die voordelen beter te benutten moet groen slim aangelegd en onderhouden worden. Onderzoek samen met partners uit het bedrijfsleven kan belangrijke innovaties opleveren voor sector en maatschappij.

Groen in de stad draagt bij aan het welbevinden en de gezondheid van mensen, heeft een gunstig effect op de prijs van huizen en is een belangrijke factor voor bedrijven bij de keuze van nieuwe vestigingen. Dat blijkt uit verschillende onderzoeken. Toch wordt groen in de stad vaak nog niet bewust, met die positieve werking voor ogen, ontworpen en onderhouden. Er ligt dus nog veel onbenut potentieel. Dat potentieel kan benut worden door onderzoek naar de manier waarop groen in de stad ontworpen, aangelegd en onderhouden wordt, zodat de voordelen ervan maximaal tot hun recht komen.

De sector van hoveniers en groenvoorzieners, in Nederland goed voor een omzet van drie miljard euro, zou erbij gebaat zijn als de gezondheidsvoordelen en de economische effecten van groen nadrukkelijker onderkend worden in beleid van dorpen en steden. Nederlandse gemeenten besteden jaarlijks alleen al aan beheer voor het openbaar groen circa 750 miljoen euro. Stedelijk groen is ook een belangrijke afzetmarkt voor de tuinbouw en aanverwant bedrijfsleven dat bomen en (vaste) planten, potplanten, perkgoed en bloembollen levert. Innovaties op het gebied van groenvoorziening, zoals groene daken en gevels, groen in gebouwen, drijvend groen, wadi's en stadstuinbouw bieden kansen voor het bedrijfsleven in Nederland, maar ook voor de exportmarkt.

Het maatschappelijk belang van groen in de stad blijkt groot. Groen heeft een aantal belangrijke effecten op het welbevinden van de mens. Groenvoorziening draagt bijvoorbeeld bij aan schone lucht door depositie van fijn stof. Een goede groenvoorziening draagt bij aan een betere leefbaarheid van wijken en bedrijventerreinen. Uit onderzoek blijkt dat groen stress en ziekte vermindert en bijdraagt aan integratie en veiligheid.

Partners

- Productschap Tuinbouw
- VHG Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners
- Andere bedrijven in ontwerp en aanleg van groenvoorziening
- Alterra, onderdeel van Wageningen UR
- Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, onderdeel van Wageningen UR
- Clusius college, Groene Kenniscoöperatie
- Andere relevante kennisinstellingen

Groenvoorziening draagt door waterretentie ook bij aan klimaatbestendigheid, dus het past in het streven van veel steden naar een klimaatneutrale stad. Tot slot draagt een goede groenvoorziening bij de biodiversiteit, de werkgelegenheid en kan het een bijdrage zijn aan de biobased economy, omdat groenafval geen afval meer is maar hulpbron.

Om al deze voordelen te benutten moet het groen in de stad wel slim ingericht en onderhouden worden. Sommige planten vangen bijvoorbeeld meer fijnstof op dan anderen, ook afhankelijk van de wijze van beplanting. Om het potentieel tot zijn recht te laten komen is meer onderzoek nodig, zegt Joop Spijker, onderzoeker bij Alterra, onderdeel van Wageningen UR. 'Het gaat in de eerste plaats om het nog beter kwantificeren van de positieve effecten van groen en die verder onder de aandacht brengen van gemeenten en andere betrokkenen. Vervolgens gaan we de vraag stellen hoe de stad eruit ziet waarin het groen die positieve werking heeft.' Het gaat dan om het ontwikkelen van concepten waarbij de groenvoorziening optimaal bijdraagt aan een mix van door de maatschappij gevraagde positieve effecten. Welk ontwerp is hierbij nodig, wat voor soort planten moeten er op welke plaats komen. En welke techniek en strategie wordt er gebruikt bij het beheer ervan. 'Het gaat bijvoorbeeld ook om onderhoudsarme en milieuvriendelijke vormen van groenbeheer, met beplanting die lang meegaat.'

Ontwikkeling van nieuwe concepten en ontwerpen moet nadrukkelijk samen met het bedrijfsleven plaatsvinden, en in de praktijk beproefd worden, zegt Spijker. De Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners (VHG) heeft interesse in dergelijk onderzoek en wil de meerwaarde van groen in de stad onder de aandacht brengen, onder andere door een kennisdatabank hierover op te zetten. Het productschap Tuinbouw gaat ook meedoen in dit project. Een aantal grote aannemers zijn voorloper op het gebied van duurzaam openbaar groen en zijn ook bereid hierin te investeren. Ook in het groene (hbo) onderwijs is interesse in samenwerking op dit gebied. ■

Resultaten

- ontwerpen van slimme, duurzame en betaalbare groenvoorziening in steden en dorpen waardoor de gezondheidsvoordelen en andere voordelen van groen beter tot hun recht komen.

Contact

Fons van Kuik
Praktijkonderzoek Plant & Omgeving,
onderdeel van Wageningen UR
0252-462145
fons.vankuik@wur.nl